
DIENST op 9 juni 2024, 10 uur
Doopsgezinde Gemeente Aalsmeer
Voorganger: Bas Middelkoop
Organist: Valeriya Zakopay
Kaarsen, Mededelingen: Tilly Overbeek
Lezer: Hermen de Graaf

Aansteken van de Gemeentekaars

Welkom en mededelingen door de kerkenraad

Lied 1: Lied 221: Zo vriendelijk en veilig als het licht, verzen 1 en 2

Votum en groet:

Vandaag komen wij bij elkaar in de wetenschap dat zijn handen ons dragen.

Dat haar levensadem voelbaar is op onze wangen.

En we ons omringd weten door de liefde van die Ene, vrouw of man, die orde schiep in chaos. Die het licht scheidde van de duisternis en land schiep uit water. Daarmee ons een plek gaf om te leven en te wonen in harmonie met alle levende organismen.

Die Ene die altijd trouw blijft en die niet loslaat het werk dat zo liefdevol is begonnen.

Daarom mogen wij ons verheugen en rust en vrede ervaren.

Amen

Lied 2: Lied 221: vers 3

Gebed

God

Wij zoeken uw nabijheid.

Als mens zijn wij verschillend

Als gemeenteleden zijn wij verbonden

U bent ons bindmiddel

U brengt ons bij elkaar

Wilt u ons helpen om de woorden te verstaan

Om de woorden in ons hart op te nemen

Om ze uit te dragen

In ons doen en laten toe te passen

Uit liefde voor U en voor elkaar.

Amen

Lied 3: Lied 283; In de veelheid van geluiden, verzen 1, 2, 3 en 5

Schriftlezing 1 2 Korintiërs 4; 13 – 18

(13) Er staat geschreven: "Ik bleef vertrouwen, daardoor kon ik spreken". In datzelfde vertrouwen spreken ook wij, omdat we geloven (14) en weten dat hij die de Heer Jezus heeft opgewekt ook ons, net als Jezus, zal opwekken en ons samen met u naar zich toe zal voeren. (15) Dit alles gebeurt omwille van u, zodat Gods goedheid, die zich door steeds meer mensen verbreidt, ook tot steeds meer dankzegging leidt, tot eer van God. (16) Daarom verzaken wij onze plicht niet. Ook al gaat ons uiterlijke bestaan verloren, ons

innerlijke bestaan wordt van dag tot dag vernieuwd. (17) De geringe last die we tijdelijk te dragen hebben, brengt ons een eeuwige luister, die alles omvat en alles overtreft. (18) wij richten ons niet op de zichtbare dingen maar op de onzichtbare, want de zichtbare dingen zijn tijdelijk, de onzichtbare eeuwig.

Lied 4: Lied 848; Al wat een mens te kennen zoekt, de verzen 1, 2, 3 en 1 (nogmaals)

Lezing 2 Jules de Corte 1957

Ik zou wel eens willen weten waarom zijn de bergen zo hoog
Misschien om de sneeuw te vergaren
Of het dal voor de kou te bewaren
Of misschien als een veilige stut voor de hemelboog
Daarom zijn de bergen zo hoog

Ik zou wel eens willen weten waarom zijn de zeeën zo diep
Misschien tot geluk van de vissen
Die het water zo slecht kunnen missen
Of tot meerdere glorie van God die de wereld schiep
Daarom zijn de zeeën zo diep

Ik zou wel eens willen weten waarom zijn de wolken zo snel
Misschien dat 't een les aan de mens is
Die hem leert hoe fictief een grens is
Of misschien is het ook maar eenvoudig een engelenspel
Daarom zijn de wolken zo snel

Ik zou wel eens willen weten waarom zijn de mensen zo moe
Misschien door hun jachten en jagen
Of misschien door hun tienduizend vragen
En ze zijn al zo lang onderweg naar de vrede toe
Daarom zijn de mensen zo moe

Lied 5: Lied 982; In de bloembol is de krokus, verzen 1, 2 en 3

Overdenking

Beste zusters en broeders,

De laatste maanden zijn er een aantal zaken die met grote regelmaat door mijn hoofd gaan. Bijvoorbeeld de toestand in de wereld. De klimaatcrisis, de oorlogen en het geweld die op zoveel plaatsen in de wereld aanwezig is. De politiek in Nederland en Europa. De toekomst van onze Doopsgezinde Gemeente. Long covid en wat dat voor de mensen die daar mee te maken hebben betekend. Mentale problemen bij jongeren. Stuk voor stuk onderwerpen die niet vrolijk stemmen als je daar wat langer over nadenkt. Laat staan als je de negatieve toon en de zwaarte die elk onderwerp oproept bij elkaar optelt.

De tekst van Jules de Corte hoorde ik een aantal weken geleden weer eens voorbij komen op de begrafenis van mijn tante Truus. Het lied werd daar afgespeeld omdat mijn tante vaak zingend door het huis liep en daarbij oude Nederlandstalige meezingers niet schroomde. Ik heb de tekst voor vandaag gekozen omdat er in het leesrooster voor mij geen tweede passende tekst stond aangegeven. In Wikipedia staat geschreven:

“Het lied gaat over de zin van het leven en wordt bezongen vanuit een christelijke levensovertuiging. De Corte stelt vier vragen over de wereld ('Waarom') en geeft een aantal mogelijke antwoorden. Maar aan het eind van ieder couplet wordt het laatste antwoord, dat het best past binnen het christelijk denken, uiteindelijk ook bevestigd ('Daarom...')”.

Jules stelt in zijn lied een aantal levensvragen. Vragen die ik ook wel eens op zijn tijd heb gesteld als ik vol bewondering in de natuur rondliep en de pracht en praal van die overweldigende schoonheid en harmonie over mij heen voelde komen. Vragen die ik zou koppelen aan de vraag: Wat is de reden van het bestaan? En waarom is dit er allemaal?

Wat mij eigenlijk nog het meest verbaasd is het feit dat dit lied uit 1957 stamt. Het is dus 67 jaar oud. En ik verbaas me dan vooral over het vierde couplet. Blijkbaar had Jules ondanks zijn handicap van blind zijn een uitstekende kijk op de zaak. Hij spreekt hier over het “jachten en jagen” van de mensen. Toen al. Nu zal dat in vergelijking met het jachten en jagen van deze tijd, meer klinken als jaaaaaaachteeeeeen eeeeeen jaaaaageeeeeen. Een beetje alsof je een film bekijkt die 20 jaar geleden ontzettend goed, snel en vol actie zat, maar die in de huidige tijd dood saaaai en laaaaangzaaaaaam blijkt te zijn. Waar het mij hier om gaat is dat het jachten en jagen nog steeds gebeurt. Het goed presteren is belangrijk. Hoge (school)cijfers zijn belangrijk. Dat scoort en levert geld, en een goed gevoel op. De economie draait er op. En dat is belangrijk. Maar steeds duidelijker wordt het dat mensen daar niet zo goed op draaien.

Een op de vier jonge werknemers ervaarde door werkdruk in 2022 burn-out klachten. Het percentage jonge vrouwen met deze klachten steeg van 25 procent in 2020 naar 29 procent in 2022. Ook het aantal jonge mannen met klachten nam over de jaren toe: van 13 procent in 2015 naar 23 procent in 2022. De druk die we elkaar opleggen scoort uitstekend maar wat mij betreft wel in een negatieve vorm.

Nog zo'n zin uit dat vierde couplet; “En ze zijn al zo lang onderweg naar de vrede toe”. Ja, wat moet je daar nog over zeggen?

Ik krijg de neiging om een vijfde couplet te schrijven wat begint;
Ik zou wel eens willen weten waarom leren mensen niets van het verleden?

Maar hoe kan je nu met al die narigheid omgaan? Of hoe zorg je ervoor dat je zelf niet in totale duisternis wegzakt? Voor mij is dan de tekst uit 2 Korintiërs 4 een mooie hulpbron. “Ik bleef vertrouwen, daardoor kon ik spreken”. Ik denk dat je als kind zonder vertrouwen geboren wordt. Vertrouwen krijg je van een ander. Van je ouders, zus of broer, leraren, vrienden, collega's. Vertrouwen krijg je van een ander mens. En doordat je dat van een ander krijgt en dingen uitprobeert, een keertje op je bek gaat, bouw je zelf vertrouwen op. En dat vertrouwen mag je weer doorgeven aan een ander mens. Ik voel ook vertrouwen van een ander vorm. Iets wat in mij zit en mij draagt en steunt. Een kracht die je God kan noemen of de Eeuwige, moeder natuur, de reden van het bestaan. Ik kan niet goed omschrijven wat ik daarbij voel of wat ik ervaar maar ik kwam in het liedboek een gedicht tegen van Aurelius Augustinus waar ik mij in kan vinden. Augustinus leefde van 354-430 na Christus. Hij was bisschop van Hippo in Algerije, theoloog, filosoof en kerkvader.

Maar wat heb ik lief als ik u liefheb?
Niet een mooi lichaam,
Geen schoonheid die voorbijgaat,
Geen licht dat onze ogen graag zien,
Geen mooie melodieën van allerlei liederen,
Niet de fijne geur van bloemen of van parfum of zalf,
Geen manna en geen honing,
Niet een lief lichaam om te omhelzen,
Dat heb ik niet lief als ik mijn God liefheb.

En toch heb ik wel zoiets lief als licht,
Zoiets als een stem en als een geur,
Zoiets als voedsel en als een omhelzing,
Als ik mijn God liefheb:
Hij is licht en klank en geur en voedsel,
Hij is de omhelzing van mijn innerlijke mens,
Waar voor mijn ziel oplicht wat niet aan plaats gebonden is,
Waar klinkt wat de tijd je niet afneemt,
Waar een geur is die niet op de wind verwaait,
Waar smaken niet minder wordt door eten,
Waar omhelzing niet loslaat door verzadiging,
Dit heb ik lief als ik mijn God liefheb.

Ik kan me zo voorstellen dat u dit helemaal niets duidelijk maakt of juist wel. Het is zo vaag dat het daardoor duidelijk is. Het geeft mij in elk geval het gevoel van vertrouwen. Het gevoel dat ik er mag zijn zoals ik ben. En dat ik dat vertrouwen ook mag uitdragen. Ik mag daar over spreken. Al doe ik dat niet vaak. Zeg zo'n 1 a 2 keer per jaar, op zondagochtend, tussen 10 en 11. Ik vind dat best moeilijk. Praten over waar ik in geloof. Hier in de kerk, onder gelijkgestemden, is dat makkelijker. Maar buiten dit gebouw heb ik toch een gereserveerdheid misschien wel schaamte om daar over te spreken. Wat zullen ze wel niet van mij denken? Ze vinden me vast een idioot en ze zullen me wel belachelijk maken. En dan gaat de tekst van vandaag ook nog eens over "leven na de dood", de wederopstanding van Jezus. Ik heb eigenlijk nog geen idee hoe ik daar nou helemaal in sta. Of er een leven na de dood is.

Ik snap best dat de tekst uit de tweede brief aan de Korintiërs gaat over de goedheid van God. Over leven na de dood en wat God voor Jezus heeft gedaan. Dat we vertrouwen mogen op dingen die we niet zien. "wij richten ons niet op de zichtbare dingen maar op de onzichtbare, want de zichtbare dingen zijn tijdelijk, de onzichtbare eeuwig". Daar spreekt natuurlijk een prachtige belofte uit maar ik weet voor mijzelf niet zo goed hoe ik dat moet zien.

Nee ik wil u eigenlijk op iets anders wijzen uit de tekst uit de brief aan de Korintiërs. En ik ga proberen u uit te leggen hoe ik dat zie. Het gaat mij om de tekst: "Ook al gaat ons uiterlijke bestaan verloren, ons innerlijke bestaan wordt van dag tot dag vernieuwd". Over het eerste stukje kan ik kort zijn. "Ook al gaat ons uiterlijk bestaan verloren". Kijk tot zo'n jaar of dertig gaat het best goed maar daarna begint het lichaam uit te zakken in allerlei richtingen die je eigenlijk niet wilt zien. Het uiterlijk bestaan gaat verloren. Goed, dan hebben we dat gehad.

En dan: "Ons innerlijk bestaan wordt van dag tot dag vernieuwd". Ik ben nu 55 jaar oud. Een leeftijd waarop ik niet alleen meer vooruit kijk maar zeker ook wat vaker achteruit kijk naar hoe mijn leven is geweest. Er is van alles gebeurd in die 55 jaar. Mijn vader overleed jong, ik ben getrouwd, 2 prachtige kinderen gekregen, gescheiden, mijn moeder is geopereerd aan haar hart, mooi werk gevonden, een hele fijne en lieve partner gevonden, moeder ziek en overleden. En dan zijn er nog allerlei andere zaken gebeurd. Mooie dingen en minder mooie dingen. Alles wat er gebeurd is en iedereen die ik ontmoet heb heeft mij gevormd tot de mens die ik nu ben. Ik ben emotioneel en op gevoelsgebied gegroeid tot een completer mens. En nog steeds, elke dag opnieuw, omdat ik mijn leven leef, groei ik als mens. Ik leer mijn emoties, gevoelens en behoeften steeds meer kennen. Ik heb niet altijd door wat ze precies bedoelen of proberen duidelijk te maken maar hé, ik ben nog maar 55 jaar bezig. Voor mij zijn emoties, gevoelens en behoeften dat onzichtbare waar Paulus het over heeft.

Jammer genoeg leven wij in een maatschappij die niet zo gericht is op gevoelens, emoties en behoeften. De maatschappij draait om prestatie, succes en geld. Gevoel, emotie en behoeften worden weggestopt en onzichtbaar gehouden. Er wordt weinig over gesproken. Er wordt op scholen geen les in gegeven. Er is geen aandacht en er zijn weinig woorden voor, althans we hebben ze nooit geleerd. En als je je een keer uitspreekt, het achterste van je tong laat zien dan word je uitgemaakt voor watje, huilebalk of aansteller. En dus zeg je maar niets als je het mentaal moeilijk hebt waardoor het alleen maar moeilijker wordt. Of je blijft maar door jachten en jagen om je werk te doen. En je zou zo graag willen vertellen hoe je je voelt. Hoe moe je van alles bent. Hoe angstig je bent. Maar je doet het niet, niet omdat je niet zou willen maar omdat je bang bent voor de reactie en een "het zit tussen je oren" oordeel. En zo blijft de echte mens onzichtbaar.

Ik ben van mening dat als we elkaar de kans geven om onze gevoelens, emoties en behoeften aan elkaar kunnen tonen en van elkaar horen, zonder angst en oordeel, dat we dan dichterbij elkaar komen te staan. Dat dan de echte mens zichtbaar wordt. Dat we elkaar beter gaan begrijpen omdat die emoties, gevoelens en behoeften herkenbaar en universeel zijn. U en ik hebben ze zelf ook. Als we dat kunnen delen met elkaar dan is er een mogelijkheid tot het oplossen van allerlei problemen waar we nu in de wereld tegen aan lopen. En ja ik denk daarbij aan klimaatverandering, mentale problemen en zelfs oorlog en geweld.

Nu denkt u misschien; 'Nou, als je daar zo van overtuigd bent, dan zal je dat zelf wel makkelijk doen, dat delen van je emotie, gevoelens en behoeften'. Ik kan u zeggen, 'Ik vind het doodeng', en ik ben zeker niet het beste voorbeeld wat betreft het uitspreken van emoties en gevoelens, maar na 55 jaar geloof ik er in. En ben ik ervan overtuigd en vertrouw ik erop dat we dat als mensen kunnen en moeten.

Amen

Orgelspel

Open ruimte

Voorbeden + stilgebed + Onze Vader

God

Open onze ogen voor het onzichtbare

Het onzichtbare in ieder van ons

Open onze ogen voor de diepste mens

De ware mens met zijn emoties, gevoelens en behoeften

Geef ons de kracht open te staan voor de ander

Geef ons de kracht om open te zijn naar een ander

Elkaar te zien als mens

Elkaar te behandelen als mens

En samen te zoeken naar oplossingen voor problemen die onoplosbaar lijken

Maar die oplosbaar moeten zijn.

In de stilte klinken de woorden die een ander niet voor ons kan zeggen

Laten we de woorden bidden die ons door Jezus Christus zijn geleerd.

Onze Vader in de hemel,

Laat uw naam geheiligd worden,

Laat uw koninkrijk komen

En uw wil gedaan worden

Op aarde zoals in de hemel.

Geef ons vandaag het brood dat wij nodig hebben.

Vergeef ons onze schulden,

Zoals ook wij hebben vergeven wie ons iets schuldig was.

En breng ons niet in beproeving,

Maar red ons uit de greep van het kwaad.

Want aan u behoort het koningschap,

De macht en de majesteit tot in eeuwigheid.

Amen

Collecte onder het voorspel van:

Lied 6: Lied 800: Wat zou ik zonder U geweest zijn, verzen 1, 2, 3 en 4

Zegenbede

In ons hart en in ons huis

De zegen van God

In ons komen en in ons gaan

De vrede van God

In ons leven, op onze zoektocht,

De liefde van God

Zo zegent God ons elke dag van ons leven

Opdat wij een zegen voor elkaar mogen zijn.

Amen

Lied 7: Lied 416: Ga met God en hij zal met je zijn, verzen 1, 2, 3 en 4

Doven van de kaars